

СПОРТ ЗА ИМЕТО

ГРЦИЈА И МАКЕДОНИЈА

Cedant Arma Togaе

**СПОРТ ЗА ИМЕТО
МЕЃУ ГРЦИЈА И МАКЕДОНИЈА**

СТУДЕНТСКИ ПРОЕКТ

Редактори
Светомир Шкарик
Димитар Апасиев
Владимир Патчев

ЈП Службен весник на РМ

Скопје
2008

Издавач
ЈП Службен весник на Република Македонија - Скопје
www.slvesnik.com.mk / contact@slvesnik.com.mk

За издавачот
Тони Трајанов - директор

Раководители на Проектот
проф. д-р **Светомир Шкарик**
проф. д-р **Татјана Петрушевска**

Редактори
Светомир Шкарик
Димитар Апасиев
Владимир Патчев

Лектор
Ружа Димишкова

Печат
Печатница „ЕВРОПА 92“, Кочани

Тираж
1 000 примероци

Студентскиот проект „Спорот за името меѓу Грција и Македонија“ е одобрен од Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје со Одлука бр. 02 – 300/6 од 5 мај 2008 година.

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски“, Скопје

323.1(=163.3):327(495)“1990/2008”(093.2)
327(497.7:495)“1990/2008”(093.2)
327(495:497.7)“1990/2008”(093.2)

СПОРОТ за името меѓу Грција и Македонија : студентски проект /
редактори Светомир Шкарик, Димитар Апасиев, Владимир Патчев. - Скопје
: Службен весник на Република Македонија, 2008. - 642 стр. ; 24 см

Публикацијата е во рамките на: Студентскиот проект “Спорот за името
меѓу Грција и Македонија” / раководители на проектот Светомир Шкарик,
Татјана Петрушевска. - Фусноти кон текстот. - Регистар

ISBN 978-9989-617-78-2

1. Шкарик, Светомир [уредник] 2. Апасиев, Димитар [уредник] 3.

Патчев, Владимир [уредник]

а) Македонско прашање - Грција - Надворешна политика - 1990 - 2008
- Документи б) Македонија - Надворешна политика - Грција - 1990 -
2008 - Документи в) Грција - Надворешна политика - Македонија - 1990
- 2008 - Документи

COBISS.MK-ID 72425738

*Треба да се продолжи да се гради просперитетна држава,
да се работи на реформите – првенствено
заради македонското општество,
а не заради НАТО.*

*Павле Филипов Воскопулос,
април 2008*

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	IX
УЧЕСНИЦИ	XIII
КРАТЕНКИ	XXIII

ВОВЕД ПРИВЛЕЧНОСТА НА МАКЕДОНИЈА ЗА СТУДЕНТСКИОТ ДУХ

МАКЕДОНИЈА	2
------------------	---

ПРВ ДЕЛ СПОРОТ СО ГРЦИЈА ЗА ИМЕТО МАКЕДОНИЈА

ИСТОРИСКАТА ДИМЕНЗИЈА НА СПОРОТ <i>ИДЕНТИТЕТОТ НА МАКЕДОНЦИТЕ</i> <i>ПОДЕЛБАТА НА МАКЕДОНИЈА (1913)</i>	7
ТЕКСТОВИ	8
ЕТНИЧКИОТ ИДЕНТИТЕТ НА МАКЕДОНЦИТЕ	9
МАКЕДОНЦИТЕ ВО БИБЛИЈАТА	15
ПОДЕЛБАТА НА МАКЕДОНИЈА ВО БУКУРЕШТ	43
Т.Н. „МАКЕДОНСКО ПРАШАЊЕ“ Е НЕПОСТОЕЧКО: ГРЧКИ ПОГЛЕД	73
ЕСЕИ	91
ВО СЕНКАТА НА ОЛИМП – ПОЈАВАТА НА МАКЕДОН	92
МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗОЛ	103
ЧОВЕЧКИ ПОРЕДОК – ОПАЃАЊЕ И ПОВТОРНО РАЃАЊЕ: МАКЕДОНИЈА И ИМЕТО	113
РАЗГОВОРИ	121
ЕТНОГЕНЕЗАТА НА АНТИЧКИТЕ МАКЕДОНЦИ И ПОТЕКЛОТО НА ИМЕТО МАКЕДОНИЈА	122

КУЛТУРНАТА И ПОЛИТИЧКАТА ДИМЕНЗИЈА НА СПОРОТ <i>МАЛЦИНСКИТЕ ПРАВА ВО ГРЦИЈА И МАКЕДОНСКИОТ</i> <i>БУКВАР</i>	131
ТЕКСТОВИ	132
МАКЕДОНЦИТЕ ВО ГРЦИЈА И ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА	133
АБЕЦЕДАР: МАКЕДОНСКИОТ БУКВАР ЗА ЕГЕЈЦИТЕ	148
ГРЧКАТА ЦРКВА ВО СПОРОТ СО ИМЕТО МАКЕДОНИЈА	153
„ХЕКСАГОНОТ ЗА РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ“ И ГРЧКО-МАКЕДОНСКИОТ СПОР ОКОЛУ ИМЕТО	159
РАЗГОВОРИ	169
НОВИОТ ПРИСТАП КОН НАЦИОНАЛНОТО ПРАШАЊЕ НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО ГРЦИЈА	170
СПОРОТ ЗА ИМЕТО И МАКЕДОНСКОТО МАЛЦИНСТВО ВО ГРЦИЈА	177
 ЕКОНОМСКАТА ДИМЕНЗИЈА НА СПОРОТ <i>ГРЧКОТО ЕМБАРГО</i> <i>КОМЕРЦИЈАЛНАТА ВРЕДНОСТ НА ИМЕТО</i>	179
ТЕКСТОВИ	180
ГРЧКОТО ЕМБАРГО ВРЗ МАКЕДОНИЈА	181
РАЗГОВОРИ	221
КОМЕРЦИЈАЛНИОТ АСПЕКТ НА „СПОРОТ“	222
 ПРАВНАТА ДИМЕНЗИЈА НА СПОРОТ <i>ПРИЕМОТ НА МАКЕДОНИЈА ВО ООН</i> <i>РЕШАВАЊЕ НА СПОРОТ ПРЕД МСП</i>	227
ТЕКСТОВИ	228

ООН И ГРЧКО-МАКЕДОНСКИОТ СПОР ОКОЛУ ИМЕТО	229
ООН НЕ МОЖЕ ДА НАМЕТНУВА НОВИ УСЛОВИ ЗА ПРИЕМ НА ДРЖАВИ	239
ГРЧКИОТ И МАКЕДОНСКИОТ МЕМОРАНДУМ ПРИ ПРИЕМОТ НА МАКЕДОНИЈА ВО ОН	243
НЕПРИРОДЕН МЕЃУ ДРЖАВЕН СПОР	254
ГЛИГОРОВ, ПРИВРЕМЕНАТА СПОГОДБА И ОБИДОТ ЗА ДОГОВОР	264
ЕСЕИ	268
ПРЕСЕДАН ВО ИСТОРИЈАТА НА ООН	269
РАЗГОВОРИ	286
ПРАВНИОТ СУБЈЕКТИВИТЕТ И ПРИЕМОТ ВО ООН	287
КАРАКТЕРОТ И ЕФЕКТИТЕ НА ПРИВРЕМЕНАТА СПОГОДБА ..	291

**ВТОР ДЕЛ
ПРЕДЛОЗИТЕ ЗА РЕШАВАЊЕ НА СПОРОТ**

ПРЕДЛОГОТ НА МКГ (10. XII. 2001)	295
ТЕКСТОВИ	296
КАРАКТЕРОТ И СОСТАВОТ НА МКГ	297
ИМЕТО ПРЕД МЕЃУНАРОДНИОТ СУД ЗА ПРАВДА	303
ДИСКРИМИНАЦИЈА И ПРОТЕКТОРАТ	325
РАЗГОВОРИ	329
БЕЗ ДВОЈНА ФОРМУЛА НЕМА ИЗЛЕЗ	330
ДОМИНАЦИЈА НА ПОЛИТИКАТА ВРЗ ПРАВОТО	334
„ЕГЕЈСКА МАКЕДОНИЈА“ ВО ГРЦИЈА Е САМО ГЕОГРАФСКИ ПОИМ	338

АМЕРИКАНСКО-БРИТАНСКИ НАПАД ВРЗ МАКЕДОНЦИТЕ ВО ГРЦИЈА (1948)	342
МОДЕЛ НА „ДВОЈНО ИМЕ“	350
ОТСТАПКИТЕ НЕ СЕ РЕШЕНИЕ	355
ПРЕДЛОГОТ НА МКГ Е ПРИФАТЛИВ ЗА НАС	357
НЕМА ПОТРЕБА ОД РЕФЕРЕНДУМ ЗА „ДВОЈНОТО ИМЕ“	360
БАРАЊЕТО НА ГЛИГОРОВ ЗА ПРИЕМ НА МАКЕДОНИЈА ВО ООН ПОД УСТАВНОТО ИМЕ	362
КОМУ ЌЕ МУ БИДЕ ГАЈЛЕ КАКО ЌЕ СЕ ВИКАМЕ КОГА ЌЕ БИДЕМЕ ВО ЕУ!?	370
МАКЕДОНИЈА НЕ ТРЕБА ДА ПОПУШТИ	378
ИМЕТО „ГОРНА МАКЕДОНИЈА“ Е НЕПРИФАТЛИВО!	381
МАКЕДОНИЈА ТРЕБА ДА НАПРАВИ ОТСТАПКИ ЗА ИМЕТО	383
ИМЕТО НЕ Е ПРОБЛЕМ НА НАТО	384
ДЕБАТАТА НА СТУДЕНТИТЕ СО ЕДВАРД ЏОЗЕФ	386
ПРОЦЕСОТ Е ПОВАЖЕН ОД РЕШЕНИЕТО	394
КОНТАКТИ СО ДРУГИ ЧЛЕНОВИ НА МКГ И СТРАНСКИ ПРОФЕСОРИ	397
КОНТАКТИ СО АМБАСАДИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА	399
НЕУСПЕШНИ ОБИДИ ЗА СРЕДБА	403
КРУПНА ИСТОРИСКА ГРЕШКА НА ГЛИГОРОВ	404
ПРЕДЛОГ НА МЕТЈУ НИМИЦ (9.XI.2005)	409
ТЕКСТОВИ	410
КОЈ Е МЕТЈУ НИМИЦ!?	411

КАКО НИМИЦ ЌЕ ЈА ПРЕИМЕНУВА „ТАА ЗЕМЈА“ МАКЕДОНИЈА, ВО БИБЛИЈАТА!?	420
ЕСЕИ	422
КРИТИКА НА „ПРЕДЛОГОТ НА НИМИЦ“	423
СОСТОЈБИ, РЕШЕНИЈА И МИСЛЕЊА ЗА ПРЕДЛОГОТ НА НИМИЦ	428
УШТЕ ЕДНА ЕПИЗОДА ОД СЕРИЈАТА ПРЕДЛОЗИ НА Т.Н. „МЕЃУНАРОДНА ЗАЕДНИЦА“	441
РАЗГОВОРИ	446
ДИПЛОМАТОТ СО ИСКУСТВО ЗА ПРЕГОВОРИ	447
НЕУСПЕШЕН ОБИД ЗАРАЗГОВОР СО ИЛИНКА МИТРЕВА И РАДМИЛА ШЕЌЕРИНСКА	450
СРЕДБА СО НИКОЛА ДИМИТРОВ	454
ПРЕДЛОГОТ НА МЕТЈУ НИМИЦ (19.И.2008)	457
ТЕКСТОВИ	458
ПИСМО НА „ВИНОЖИТО“ ДО НИМИЦ	459
НОВИТЕ ИДЕИ НА НИМИЦ И ДИРЕКТНОТО ИНВОЛВИРАЊЕ НА САД	463
СПОРОТ СО МАКЕДОНИЈА НЕ Е ЗА ИМЕТО	466
ЗБОРОТ „МАКЕДОНИЈА“ И СИТЕ ИЗВЕДЕНКИ И АСОЦИРАНИ ПОИМИ	468
ПРЕДЛОЗИТЕ НА НИМИЦ И УСТАВОТ НА РМ	470
ЕСЕЈ	475
МОРФОЛОШКО ТОТЕМИЗИРАН ГНЕВ	476

ПРЕДЛОГОТ НА МЕТЈУ НИМИЦ (26. III. 2008)	483
ТЕКСТОВИ	484
НАЈНОВАТА ГРЧКА ИЗМАМА	485
ИМЕТО И ЕКСПЕРТИТЕ	488
ПРЕДЛОГОТ НА НИМИЦ Е ПОВЕЌЕ И ОД ДОБАР ЗА НАС!	490
ЕСЕИ	493
УШТЕ ЕДЕН „ПОСЛЕДЕН“ ПРЕДЛОГ	494
КРУГ КОЈ ПОТТИКНУВА ГНЕВ КАЈ ОБЕТЕ СТРАНИ	496
ГРЧКОТО ВЕТО НА САМИТОТ НА НАТО ВО БУКУРЕШТ (2–4. IV. 2008)	501
ТЕКСТОВИ	502
ШТО ПО БУКУРЕШТ?!	503
ДВЕТЕ СТРАНИ НА МЕДАЛЈОНОТ	505
ВО ПРАШАЊЕ Е ИМЕТО НА НАРОДОТ, А НЕ НА ДРЖАВАТА ...	508
РАЗГОВОР	513
ВЕТОТО НЕМА ДА ИМ НАШТЕТИ НА ПРЕГОВОРИТЕ	514
ТРЕТ ДЕЛ ДОКУМЕНТИ	
БУКУРЕШКИОТ МИРОВЕН ДОГОВОР <i>(Букурешт, 28.VII – 10.VIII.1913)</i>	518
ДЕКЛАРАЦИЈА НА СОВЕТОТ НА ЕЗ ЗА ПОРАНЕШНА ЈУГОСЛАВИЈА <i>(Лисабон, 27.VI.1992)</i>	524

РЕЗОЛУЦИИ НА ООН (<i>Њујорк, 1993</i>)	526
ПРИВРЕМЕНА СПОГОДБА МЕЃУ МАКЕДОНИЈА И ГРЦИЈА (<i>Њујорк, 13.IX.1995</i>)	529
ИЗВЕШТАЈ ЗА БАЛКАНОТ НА МКГ, БР. 122 (<i>Скопје, Брисел; 10.XII.2001</i>)	537
ОФИЦИЈАЛЕН ПРЕДЛОГ НА ПОСРЕДНИКОТ МЕЃУ НИМИЦ (<i>Њујорк, 9.XI.2005</i>)	574
ОФИЦИЈАЛЕН ПРЕДЛОГ НА ПОСРЕДНИКОТ МЕЃУ НИМИЦ (<i>Атина, 19.II.2008</i>)	579
<i>АНЕКС 1</i>	581
ОФИЦИЈАЛЕН [ПОСЛЕДЕН] ПРЕДЛОГ НА ПОСРЕДНИКОТ НИМИЦ (<i>Њујорк, 26.III.2008</i>)	582
ДЕКЛАРАЦИЈА ОД БУКУРЕШКИОТ САМИТ НА НАТО (<i>Букурешт, 3.IV.2008</i>)	584

ПОЛОЖБАТА НА МАКЕДОНСКОТО МАЛЦИНСТВО ВО ГРЦИЈА И РЕШАВАЊЕТО НА СПОРОТ ТЕКСТОВИ

Денес кога сите зборуваме за демократија, прашувам колку е демократски Владата да одбие средба со легално регистрирана политичка партија? За среќа, на оваа средба со ОБСЕ можеме барем да седиме на иста маса со претставниците на нашата Влада.

Павле Филипов Воскопулос

•

Што се однесува до изјавата на говорникот кој говореше од името на коалицијата „Виножито“ и кој тврди дека е претставник на т.н. „македонско малцинство“ би сакал да кажам дека такво малцинство во Грција не постои! Всушност, постојат 2,5 милиони Грчки Македонци – горди на нивното наследство и традиции кои датираат илјадници години наназад.

Хараламбос Манесис

•

Неприфатливо е, и згора на тоа и контрапродуктивно, да се негира постоењето на македонскиот народ и јазикот кој тие го зборуваат. Ги повикуваме грчките власти да направат попис на кој сите граѓани ќе можат слободно да ја декларираат нивната поврзаност со одреден јазик или култура.

Бернар Жоан Мири

•

Во процесот на приближувањето на Македонија кон ЕУ може да дојде до промена на рамковните услови за европеизација на прашањето за името.

Хајн-Јурген Акст, Оливер Шварц и Симон Виганд

АБЕЦЕДАР: МАКЕДОНСКИОТ БУКВАР ЗА ЕГЕЈЦИТЕ²⁰⁹

Денес, во Република Македонија има само еден зачуван примерок од оригиналното издание на „Абецедар“ - првиот буквар за македонските деца отпечатен пред 83 години во Грција. Книгата се чува во посебно депо во *Архивот на Македонија* и најверојатно тој примерок е еден од трите зачувани при уништувањето на целиот тираж во 1925 година.

Учебникот е зачуван благодарение на грижата на Вангел Ајановски - Оче, познат македонски револуционер од Егејска Македонија, кој му го подарил Букварот на Архивот пред 30-тина години. Ајановски ја добил книгата при крајот на Втората светска војна од еден македонски учител од Егејска Македонија, кој успеал да ја спаси од уништувањето. Кон крајот на 70-тите години на XX-от век тој решил да ја подари целата своја лична архива на државната институција, откако повеќе од четири децении ја чувал во своето семејство. Ајановски беше создавач на Македонската антифашистичка организација (МАО) и на Тајната ослободителна македонска организација (ТОМО) во регионот на Воденско, во текот и по Втората светска војна (1939-1945).

Другите два примерока на Букварот, како што дознаваме, се во Градската библиотека на Виена (Австрија), односно во Националната библиотека во Атина (Грција). Оригиналниот примерок од Атина беше искористен од Македонците од Грција за да се направи копијата на „Абецедар“ чија промоција неодамна беше одржана во грчката престолнина.

Букварот, наменет за описменување на македонските деца, претставува еден од најзначајните докази за постоењето на Македонците во Грција, кое грчките власти упорно го негираат. Книгата беше отпечатена во Атина, во 1925 година како резултат на барањето на Друштвото на народите за да се обезбеди заштита на македонското малцинство во Грција. На 10 август 1920 година Грција потпиша договор пред *Лигата на народите* за давање малцин-

²⁰⁹ Селекцијата на овој компилациски текст, при што се користени повеќе различни извори, за потребите на студентскиот проект ја направи Д. Апасиев.

ски права на граѓаните во Грција што не се етнички Грци. Договорот е потпишан во францускиот град Севр и во него пишува дека во Грција живеат припадници на повеќе народи, на кои грчката влада се обврзува да им ги даде основните национални права.

Но, судбината на букварот „Абецедар“ беше трагична - целиот печатен тираж бил запален и уништен во инсцениран напад на возот со кој бил пренесуван кон местата во Грција каде што живеат Македонци. Георги Ајановски, познат македонски новинар, посочува дека неговиот татко Вангел сосема случајно го добил букварот „Абецедар“: „Тоа се случило во 1944 или 1945 година, при една негова средба со еден од учителите што предаваше во македонските училишта. Татко ми ми раскажа дека желбата на учителот била Букварот да послужи за описменување на најмладите македонски генерации и во другите краишта на Македонија. Познато е дека во тие години немаше никаков учебник од кој децата можеле да се описменуваат“ - вели Ајановски. Тој додава дека овој примерок на Букварот најверојатно го спасиле луѓето што први пристигнале до запалениот воз во чии вагони се наоѓал целиот тираж на изданието.

Букварот денес е одлично заштитен. Петар Зајковски, раководител на Одделението за заштита на архивскиот материјал во Државниот архив на Р. Македонија, вели дека Букварот се чува во посебни услови: „Благодарение на условите во Архивот, Букварот е во мошне добра состојба. Неговите корици се заштитени и со посебна хартија, која е отпорна на надворешните влијанија“ - вели Зајковски.

Букварот на македонски јазик со наслов *Абецедар*, кој беше печатен во Атина во 1925 година како резултат на признавањето на македонското етничко малцинство по Првата светска војна, е повторно издаден во Грција, по цели 83 години. Реиздавањето на *Абецедарот*, кој всушност никогаш не стигна до децата на македонското национално малцинство во Грција, беше финализирано неодамна во Солун.

Абецедарот од 1925 година напишан на македонски јазик на кој се зборува во Егејска Македонија беше отпечатен на латинско писмо - бидејќи грчките власти сакаа да направат разлика помеѓу македонскиот, српскиот и бугарскиот јазик.

Во 1920 година Лигата на народите беше иницијатор на низа спогодби кои се однесуваа на заштитата на малцинствата во повеќе европски држави, во кои беа наведени обврските на државите во однос на обезбедување на цивилна и политичка еднаквост на малцинствата. На 10 август 1920 година беше потпишана *Спогодба за заштита на негрчките етнички малцинства во Грција* помеѓу големите сили и Грција. Овој договор беше именуван како „*Спогодбата од Севр*“ која им гарантираше на малцинствата во Грција слободна употреба на мајчиниот јазик, како во личната така и во официјалната комуникација.

Промоции на *Абецедарот* се одржаа во главниот град Атина, како и во Солун и во неколку други градови со македонско население. Секоја ваква ма-

нифестација беше обезбедувана со големо и видливо полициско обезбедување, за да се спречи евентуален судир со грчките шовинистички ориентирани демонстранти.

Атанасиос Парисис, претседателот на Грчкиот комитет при Европското биро за помалку употребувани јазици (ЕБПУЈ), изјави за македонскиот дневен весник *Дневник* дека реиздавањето на *Абецедарот* претставува жив доказ за неуспехот на Грција да го негира постоењето на Македонците.

Издавањето на *Абецедарот* беше подржано од Европското и Грчкото биро за помалку употребувани јазици, како и од партијата „Виножито“, основана од Македонците во Грција, која е членка на Европската слободна алијанса (ЕСА).

Реизданието на Букварот се состои од два дела.

1. Првиот дел претставува егзактна копија на АБЕЦЕДАРОТ од 1925 година, книга која беше наменета за македонското население во Северна Грција. Тогаш европските држави преку Лигата на народите (или „Друштвото на нациите“) ја притиснаа Грција да издаде Буквар на македонски јазик. За жал *Абецедарот* никогаш не стигна до македонските деца и беше конфискуван и уништен од страна на грчките власти веднаш по печатењето.

Во книгата се сместени и историјатот на *Абецедарот* од 1925 година, поздравниот текст на претседателката на ЕБПУЈ, како и на претседателот на грчкиот комитет при ЕБПУЈ. Понатаму се наоѓа и „благодарноста“ на членовите на „Виножито“ до грчката влада поради нејзиниот придонес кон реализацијата на овој проект. Имено, дел од парите што „Виножито“ ги доби после осудувачката пресуда на Европскиот суд за човекови права во Стразбур против Грција, а во корист на „Виножито“ (поради истакнувањето на двојазичната табла во Лерин во 1995 година) се искористија токму за печатењето на оваа книга. Текстовите во Букварот се напишани на три јазика: грчки, македонски и англиски.

2. Вториот дел на книгата претставува современ буквар на македонски јазик, каков тој се изучува денес во целиот свет. Букварот веќе се дистрибуира низ Грција, а во почетокот на ноември се планира и промоција во Атина, како и во Солун и во поголемите градови во Грција каде што живее македонско население.

Во име на ЕСА – Бернат Жоан Мари и ко-директорот на ЕПП – Гунтер Довен, на 13 септември 2006, на прес-конференција во Лерин (грч. Флорина), заклучија дека историјата претставува тежок товар на мирниот соживот помеѓу оние кои зборуваат на грчки и на македонски јазик. ЕСА оствари неколку официјални и неофицијални средби со национални, регионални и локални претставници на грчката држава и со претставници на партијата „Виножито“ - која го претставува македонското малцинство во Грција.

За време на посетата на Грција, Македонија и Бугарија фокусот на делегацијата беше насочен кон лингвистичките права на населението што зборува македонски, а кое живее надвор од Република Македонија. Делегацијата

беше сведок на чувствителноста на ова прашање, бидејќи средбите со официјалните претставници на државата беа сочно исполнети со историски размислувања и дискусии за бројот на оние коишто зборуваат македонски.

Според официјалните претставници на грчката држава, во Грција не постои македонски јазик, не постојат Македонци, не се користи македонската азбука и дека постои само едно малцинство во Грција, муслиманското малцинство. На претставниците на „Виножито“ - партијата која ги застапува Македонците во Грција, не им беше дозволено да учествуваат на конкретната средба.

Локалните претставници на општините околу Лерин, префекторот на Лерин и пратеници од регионот на Лерин прифатија да разговараат со делегацијата на ЕСА и „Виножито“. И покрај тоа, тие ги копираа директивите од Атина и сите ги лимитираа своите коментари во негирање на постоењето на Македонци во Грција.

Европатеникот Бернат Жоан Мари, како социолингвист, го даде следниов коментар: *„Неприфатливо е, а воедно и контрапродуктивно, да се негира постоењето на македонскиот народ и јазикот кој тие го зборуваат. Ги повикуваме грчките власти да направат попис на кој сите граѓани ќе можат отворено да ја декларираат нивната поврзаност со одреден јазик или култура. По овој попис, Владата би требало да направи што е можно повеќе за почитување на лингвистичките права на оние граѓани на Грција кои го зборуваат македонскиот јазик“.*

Ко-директорот на ЕПП - Гунтер Довен изјави: *„ЕСА ги подржува плановите на ‘Виножито’ да го реиздаде Букварот напишан на македонски јазик и азбука кој грчката држава официјално го издаде во 1925 година. Оваа официјална книга може да биде инструмент кој ќе помогне за создавање на билингвален образовен систем во регионите во северна Грција, каде се зборува македонскиот јазик“.*

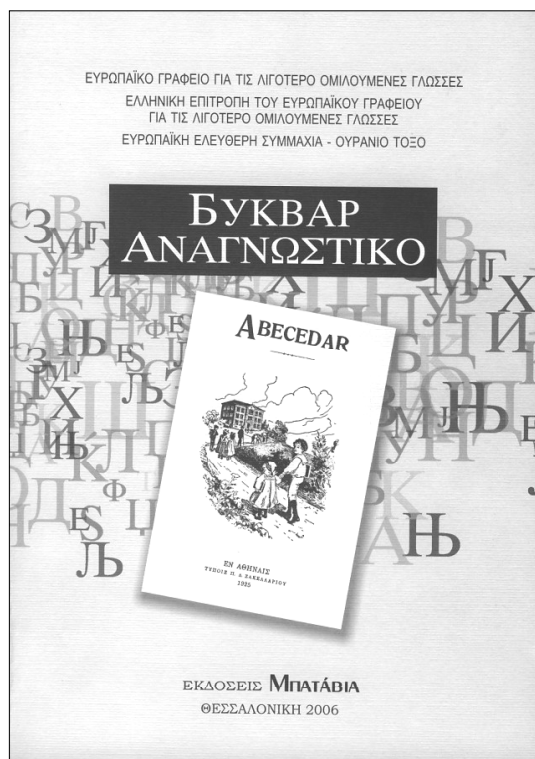
ЕСА ја охрабрува грчката Влада да ја признае реалната различност и да ги исполни правата на малцинствата во согласност со европските вредности.

Грчкиот амбасадор во ОБСЕ – г. Хараламбос Г. Манесис стана првиот претставник на грчката држава кој официјално доби примерок од македонскиот буквар „Абецедар“ за време на годишната средба на ОБСЕ за имплементирање на човечката димензија во Варшава. Оваа иницијатива на ЕСА-Виножито која беше топло примена од другите делегации, доаѓа како одговор на неодамнешните тврдења од страна на грчката држава дека сè уште не постои македонски буквар.

Претставникот на ЕСА – „Виножито“ пред 50-те држави членки и бројните невладини делегации го изјави следново: *„Ние, припадниците на македонската заедница во Грција, го направивме првиот чекор кон признавањето на македонскиот јазик во нашата земја со објавувањето на овој буквар. Иако веруваме дека грчката држава требаше да ја преземе оваа иницијатива, која всушност претставува стандардна меѓународна пракса, про-*

должуваме да ја поттикнуваме нашата влада конечно да го воведо македонскиот јазик во државниот образовен систем“.

На работната сесија на етничките малцинства на Средбата на ОБСЕ, делегациите на ЕСА – „Виножито“ и Домот на македонската култура го потенцираа фактот дека Грција се уште применува неприфатлива политика кога станува збор за етничката и лингвистичката различност. ЕСА – „Виножито“ би сакала да се надева дека овој симболичен гест, како и издавањето на Букварот на македонски јазик ќе ја натераат грчката држава да ја ревидира нејзината политика и во најмала рака да ги применува меѓународните и демократските искуства во заштитата на човековите и малцинските права.

Новото издание на АБЕЦЕДАРОТ од 2006 година, отпечатено од „Виножито“ во Солун, со средствата добиени од Владата на Грција, благодареејќи на пресудата на Европскиот суд за човекови права во Стразбур (Франција).

